Berina Šećibović

05.03.2025. 22:44
Погледано: 1,003 пута

Рубрике за ђаке прваке - Шта је за нас формативна процјена?

Љубав према дјеци је мој главни покретач за рад. Из те љубави свакодневно се рађају идеје како се што боље едуцирати, образовати и оспособити за рад с дјецом. Моја највећа жеља је да побудим што већи интерес ученика за учење...

ПЕДАГОШКА УВЈЕРЕЊА

Сваки ученик је посебан, јединствен и "непоновљен", један нови сасвим другачији свијет који треба упознавати, равномјерно свакодневно градити у складу с његовим потребама, могућностима, интересима и потенцијалима. Потребно је научити га како ће перманентно учити, развијати и изграђивати себе кроз цијели живот. Најважније је да ученик схвати да смо сви различити и једнако важни. Због тога требамо улагати у себе а истовремено помагати и давати другима. Шта давати? За почетак је довољна лијепа ријеч, осмијех и подршка.

Љубав према ђеци је мој главни покретач за рад. Из те љубави свакодневно се рађају идеје

како се што боље едуцирати, образовати и оспособити за рад с ђецом. Моја највећа жеља је да побудим што већи интерес ученика за учење, те да знају самостално примијенити научено при рјешавању проблема из свакодневног живота. С новом генерацијом, коју тренутно подучавам, дошла сам на идеју да их постепено оспособљавам да сами процјењују своја знања, вјештине и способности. Користећи технику "Рубрике" (енг. рубриц) као технику за формативну процјену заједно ћемо славити заједничке успјехе и пратити степен

напретка наше мале заједнице у учењу. Учинковите информације које пишемо у табелу за формативну процјену дају јасне, описне и на критеријима засноване смјернице које ученику омогућавају да види како напредује у процесу учења и шта треба да уради како би кренуо даље ка остварењу задатих исхода. Двије седмице смо вриједно радили и, што је најбитније, научили значај и вриједност технике "Рубрике" као технике за формативну процјену. Формативна процјена је позната и као „процјена за учење“ јер је њена сврха да побољша учење. Оно што је за мене најважније је осмијех на лицу сваког ђетета који прећи из "нижег" нивоа у "виши" ниво током процеса учења. Оцјена је ту сасвим споредна и као докимолошки фактор релативна, а ученици свакодневно показују напредак по нивоима постигнућа и стичу јаснију слику о знањима, вјештинама и способностима које посједују. Остаје нам да свакодневно процјењујемо шта ученици знају, могу и разумију!

ДЕТАЉАН ОПИС:

ПОЛАЗИШТА

Полазна основа за креирање иновативне праксе "РУБРИКЕ ЗА ЂАКЕ ПРВАКЕ" - Шта је за нас формативна процјена? је питање које сам себи поставила на почетку ове школске године: „Како могу побољшати своје подучавање и прилагодити га ученицима на тај начин да они боље уче и прилагоде свој приступ учењу”?

Ове године сам поново у првом разреду. Нова генерација, нови изазови и посебно специфична ситуација јер је у мом одјељењу и ученик с аутизмом. Свјесна сам да ћу због ове специфичности морати уложити више труда него иначе. Увијек сам давала свој максимум, жељела сам да ђецу оспособим да оно што науче могу примијенити у животу. Због тога и желим да овом иновативном праксом оспособим ученике да преузму одговорност за своје учење, да дубље схвате очекивања у погледу квалитете рада, те да на тај начин и сами унаприједе свој рад. Како бих испунила своја очекивања, одлучила сам да сваке седмице примјењујем формативну процјену ради праћења нивоа напредовања свих ученика. Исто тако, желим да научим ученике да и они процјењују свој рад и залагање, те да осјећајем задовољства преласка на "виши" ниво, побољшају своје учење.

ЦИЉ И ЖЕЉЕНИ ИСХОДИ

Циљ који сам себи поставила у овој иновативној пракси је био да научим ученике да и они сами могу да процјењују свој рад и залагање у школи на занимљив начин, те да схвате како "Рубрике за ђаке прваке" побољшавају учење.

Жељени исходи:

● Ученици разумију како се користе и зашто су важне ''Рубрике за ђаке прваче''

● Ученици знају да прелазак на ''виши'' ниво значи успјех у учењу.

● Ученици разумију да тренутни ''боравак'' на ''нижем''нивоу не значи неуспјех већ да је потребно уложити

више труда за савладавање задатака.

● Ученици могу извести закључак да су критрији за све јаднаки иако смо сви различити.

● Ученици разумију да до успјеха у учењу можемо доћи на различите начине.

● Ученици знању зашто је потребно пружити подршку другом и прихватити подршку другог током учења.

ДЕТАЉАН ОПИС РЕАЛИЗАЦИЈЕ

И КОРАК: Формативна процјена-Шта је то?

Први корак који сам направила је потрага за свим информацијама које су везане за формативну процјену.

Након одабраних наставних јединица које су планиране у наредне двије седмице, креирала сам и табеле за формативну процјену користећи технику ''Рубрике''. Нарочито је важно да напоменем да сам креирала табеле које ће користити ученици и оне које ће мени помоћи да процјеним напредак сваког ђетета. Битно је да ученици схвате да попуњавањем табеле процјењујемо колико тренутно знамо, можемо и разумијемо у оквиру наставних садржаја које изучавамо и да знамо да можемо прећи из, како оно воле рећи „слабијег“ нивоа у „бољи“. С обзиром да су ученици тек први разред, и да не знају читати, потрудила сам се да на најједноставнији начин

креирам табеле које ће они попуњавати. Кроз свако питање ћу их водити ја, док ће временом, када овладају вјештином читања, сами попуњавати табеле.

ИИ КОРАК: Заједничко попуњавање табеле коју ученици користе и допуна критерија Већ прве три седмице сви смо се требали прилагодити једни на друге. Није било тешко да ученици уоче да смо сви по

нечему различити, а ипак једнаки и да у ођељењу имамо другара који је по нечему “другачији” од свих нас. Посебно је важно да сви учимо како да прихватимо једни друге, тј. да смо различити и једнако важни!

Све ово пишем из разлога што ће ученик с аутизмом увијек имати крај себе неког ко му помаже, у овом случају личног асистента. Важно је да ученици схвате да је његов успјех уједно и успјех цијелог ођељења. Иако не зна да прича и има низ потешкоћа које укључује аутистични спектар, сви ћемо се потрудити да и он пређе макар један ''левел'' више, иако ће му за то можда требати цијела година.

-Приказ табеле и појашњења: На таблу сам закачила цхарт-папир на којем је нацртана табела или како је ми

зовемо ''Рубрике за ђаке прваче'', коју смо заједно попуњавали. На тај начин, ученици су научили како да је попуњавају самостално.

Табела садржи неколико критерија и само два нивоа постигнућа /нивои су у складу са одредбама Закона о основној школи (''Службене новине Зеничко-добојског кантона'' бр.3/18) /. За неколико мјесеци, у табеле ћу додати још један ниво. За њихов узраст сматрам да је то сасвим довољно. Настала је јесен и радили смо неколико активности које су везане за то годишње доба. Ученицима сам прочитала критерије које сам уписала и објаснила шта они значе. Присјећали смо се свих активности које смо радили реализирајући тему “Јесен”. Жељела сам да виде како и они могу да учествују у креирању “наставног процеса”. За ученике је било јако важно то што смо правили плакат и користили колаж папир, тако да су ученици предложили да упишем и тај критериј. *Имајући у виду чињеницу да ученици не знају читати, у ниво који одговара ''стандарду'' сам уметнула двије звјездице, а у ниво који је ''приближан стандарду'' једну. На тај начин ученици су лакше схватили како се попуњава табела, тј. примјењује активност ''Рубрике за ђаке прваке''.
*Прочитала сам ''стандардни ниво'' за први критериј, објаснила да требају бити искрени док размишљају о томе шта
могу, знају и разумију.
*Прочитала сам и ниво ''приближно стандарду''.
*Предложила сам да залијепе свој број у празан дио табеле поред описа који одговара њиховом знању, вјештинама и способностима. (Сваки ученик има на папиру број из дневника који лијепи у простор који им одговара. На тај начин ја имам увид о којем се ученику ради.)
*Ученици су били свјесни шта значи самостално нешто урадити и шта значи када им је потребна помоћ учитељице или
вршњака. Критички су промишљали, наводили углас примјере које нису знали и сврставали свој број у ниво ''приближно
стандарду'' или ''стандардни ниво''.

ТАБЕЛА ЗА ФОРМАТИВНУ ПРОЦЈЕНУ КОЈУ НАСТАВНИЦИ КОРИСТЕ САДРЖИ:
-Критерије
-Нивое/степене успјешности (А: испод стандарда, Б: приближно стандарду, Ц: стандардни ниво и Д: изнад стандарда)
-Описе успјешности за сваки ниво.
Наставничко кориштење формативне процјене има четири нивоа у складу са специфичностима описног оцјењивања које је дефинирано Законом о основној школи (''Службене новине Зеничко-добојског кантона'' бр.3/18).
Критериј је сажетак изведен из описа успјешности (индикатора), а креира се уз употребу глаголских именица.
Наставник процјењује напредак ученика на основу активности, попуњавања наставних листића појединачно, у пару и групно, на основу извођења игроказа и сл.
Слова А, Б, Ц, Д унутар простора с нивоима користе наставнику ради табеле коју ће

креирати за ученике цијелог одјељења
Табела за првих десет ученика!

За подучавање ученика с аутизмом нисам била спремна и нисам имала времена да се довољно едуцирам. То радим од првог дана ове школске године данонoћно. Прочитала сам да ни једна од метода за рад с ђецом из аутистичног спектра није ђелотворна исто код свих ученика. Исто тако, током времена мијењају се потребе
ученика, што нужно доводи до тога да учитељи морају искушавати разне приступе како би се развиле ученикове јаке стране. Знам да ћу дати све од себе да наш "драгуљ" заблиста на крају школске године. За почетак, у одјељењу развијам позитивну климу и желим да се максимално повежемо, напросто да дишемо једни за друге.
Како бих што боље пратила учеников напредак, потребно је да направим такву табелу у коју ћу записивати све што може урадити самостално, што може уз помоћ других и оно што никако не може. В КОРАК: Табеле за босански језик и књижевност
Прву седмицу октобра смо посветили басни “Цврчак и мрав”. Након низа активности, ученици су имали прилику да попуне табеле за формативну процјену. Већи дио активности смо радили унутар група, тако да је свака група имала своју табелу. За сваки критериј који им прочитам, постављали су свој број на одговарајуће мјесто.

БАСНА “ЦВРЧАК И МРАВ”
Наставничко кориштење формативне процјене.
У документу ЗЈНПП-а за језичко-комуникацијско подручје имамо дефиниране исходе учења за БХС језик и књижевност. На основу исхода и индикатора много је једноставније урадити "Рубрике за ђаке прваке", тј. табелу за формативну процјену. Индикатори нам показује степен достизања исхода учења и он нам је стандардни ниво

ВИ КОРАК: Сарадња с родитељима
Табеле које сам попуњавала послала сам и родитељима на увид како би и они сами пратили ниво постигнућа ђеце и како би им помогли да савладају евентуалне потешкоће. Након тога, припремила сам анкету са неколико питања како бих увиђела колико су родитељи задовољни примјеном "Рубрика за ђаке прваке" као технике за формативну процјенаму и опћенито о оваквом начину праћења напретка знања ђеце основношколског узраста.

ЕФЕКТИ; ПОСТИГНУТИ РЕЗУЛТАТИ
● Ученици разумију како се користе и зашто су важне "Рубрике за ђаке прваке".
● Ученици знају да прелазак на "виши" ниво значи успјех у учењу.
● Ученици разумију да тренутни "боравак" на "нижем"нивоу не значи неуспјех већ да је потребно уложити више труда за савладавање задатака.
● Ученици могу извести закључуак да су критрији за све јаднаки иако смо сви различити.
● Ученици разумију да до успјеха у учењу можемо доћи на различите начине.

● Ученици знању зашто је потребно пружити подршку другом и прихватити подршку другог током учења.

Додатни коментари и сугестије другим наставницима који би жељели имплементирати вашу идеју Процјена за учење уграђена је у наставниково планирање као дио свакодневне праксе. Циљеви учења, стратегије подучавања и критерији процјене морају бити пажљиво усклађени. Ученици требају знати унапријед шта је то што ће учити и како и зашто ће бити оцјењивани. Процјена за учење ће им помоћи да стекну свијест не само о ономе што уче, него и свијест о томе како да науче. Оснажују се да преузму контролу над властитим учењем.

Collections

НИН 2018